

VRIJWILLIGE
MOLENAARS
HET GILDE VAN

10 Jaren
draaiende
molens

GILDE
BRIEF

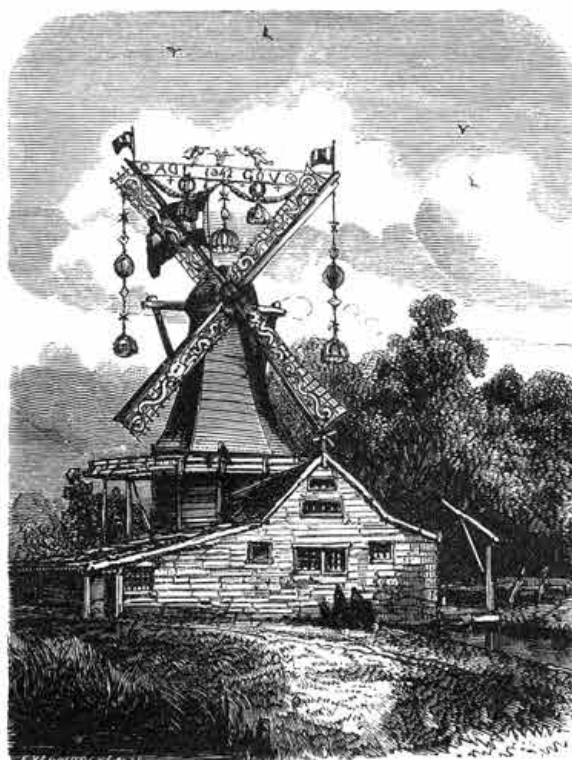
DE GILDEBRIEF

MEDEDELINGENBLAD
VAN HET GILDE VAN
VRIJWILLIGE MOLENAARS

DE GILDEBRIEF VERSCHIJNT
4 X PER JAAR. DE OPLAGE
IS 1100 EXEMPLAREN
REDACTIE: G.J. POWW

SECRETARIAAT:
HET GILDE VAN VRIJWILLIGE
MOLENAARS, POSTBUS 1372
1500 AJ ZAANDAM

POSTGIRO 2144780 T.N.V.
HET GILDE VAN VRIJWILLIGE
MOLENAARS TE NAARDEN

Versierde molen aan de Zaan.

(1883)

BIOTOOPWACHT : E. SMIT, ACACIALAAN 41, 1521 EK WORMERVEER
TEL. 075 - 283123

GILDE-VERZEKERINGEN : E. ZWIJNENBERG, NIC. BEETSKADE 40, 1817 EB
ALKMAAR. TEL. 072 - 125682

BLIKSEMAFLEIDERCONTROLE : N.J. VAN WEELDEN, JAC. VAN BEIERENLAAN 19
2613 HV DELFT. TEL.: 015 - 135958

LEDENADMINISTRATIE : MEVR. E.N. POWW-SCHIPPER, ZWARTEWEG 70,
1412 GE NAARDEN. TEL. 02159 - 45428

VRIJWILLIGE

HET GILDE VAN VRIJWILLIGE MOLENAARS

UITNODIGING VOOR DE VOORJAARSVERGADERING, TEVENS FEESTELIJKE HERDENKING VAN
HET 10 - JARIG BESTAAN VAN HET GILDE VAN VRIJWILLIGE MOLENAARS

De vergadering wordt gehouden op ZATERDAG 3 APRIL 1982
in het hotel-restaurant Haarhuis, Stationsplein 1, Arnhem (tegenover station).

Het ochtendgedeelte van de vergadering zal om 10.30 UUR beginnen en de agenda ziet er als volgt uit:

1. Opening
2. Notulen van de najaarsvergadering 1981
3. Mededelingen van de voorzitter
4. Jaarverslag 1981
5. Financieel verslag 1981
6. Verslag van de kascommissie
7. Benoeming kascommissie
8. Benoeming erelid en buitengewone leden
9. Bestuursmutaties (zie toelichting)
10. Rendvraag

PAUZE (van ongeveer 12.00 uur tot 14.00 uur)

Gedurende de middagpauze kunt U deelnemen aan een Gelderse koffietafel (zie toelichting).

Het middaggedeelte van de vergadering begint om 14.00 uur.

Het programma hiervan is :

11. Feestelijke herdenking van het 10-jarig bestaan (zie toelichting)
12. Vertoning van een film over de verplaatsing en wederopbouw van de Krimstermolen te Zuidwolde (Groningen) gemaakt door D.J. Tinga
13. Vertoning van de film met de titel "Korenmolens", waarvoor de opnamen gemaakt zijn op "De Vlinder" in Deil en "De Nieuwe Molen" in Veenendaal. De film is gemaakt door de heer Klatser.
14. Sluiting om 17.00 uur.

Toelichting op agendapunt 9.

D.J. Abelskamp, die sinds 1971 in het bestuur van het Gilde de taak van penningmeester voor zijn rekening neemt, vindt nu de tijd gekomen om na ruim 10 jaar afscheid te nemen van het Gildebestuur.

Door het bestuur wordt als nieuwe penningmeester voorgesteld de heer F.J. Gundlach uit Den Haag.

Ook Gerard Ottevanger, die sinds 1974 zitting heeft in het bestuur van het Gilde heeft te kennen gegeven zijn bestuursactiviteiten te willen beëindigen. Hij kan zijn bestuurstaak (o.a. het organiseren van de examens) niet langer verenigen met zijn drukke betrekking en studie.

Door het bestuur wordt de heer J.A.M. Spruit uit Nootdorp voorgesteld als opvolger van Gerard Ottevanger.

Tegenkandidaten voor bovenstaande bestuursfuncties kunnen zich vóór 25 maart 1982 schriftelijk kenbaar maken aan het bestuur via postbus 1372, 1500 AJ Zaandam.

Toelichting op de pauze en agendapunt 11.

Ter gelegenheid van het officiële 10-jarige bestaan van het Gilde van Vrijwillige Molenaars biedt het bestuur de bezoekers van het ochtendgedeelte van de voorjaarsvergadering een lunch aan in de vorm van een Gelderse koffietafel. Hieraan zijn voor leden en donateurs geen kosten verbonden.

Introducees betalen f 13,50 p.p.

U kunt uitsluitend aan deze koffietafel deelnemen door zich van tevoren op te geven door middel van onderstaande bon. De opgaven dienen vóór 25 maart 1982 in ons bezit te zijn.

Sprekers hebben de gelegenheid het woord tot de vergadering te richten tijdens agendapunt 11. Zij worden verzocht de vereniging hiervan van tevoren in kennis te stellen, zodat bij de programmering van de vergadering hiermee rekening gehouden kan worden. Ook hiervoor kan de onderstaande bon worden gebruikt.

Reductiebon Nederlandse Spoorwegen

Degenen, die van plan zijn de reis naar de voorjaarsvergadering op 3 april a.s. in Arnhem per trein te maken, kunnen weer van de mogelijkheid gebruik maken om een reductiebon van de N.S. bij het Gilde aan te vragen. Zo'n bon geeft een korting van 20% op de prijs van één dagretour 1e of 2e klas.

Bestellen per brief, onder bijvoeging van een postzegel van 65 cent, bij het Gilde van Vrijwillige Molenaars, Postbus 1372, 1500 AJ, Zaandam.

Vóór 25 maart a.s. onder vermelding van het aantal gewenste reductiebonnen.

In de week voorafgaande aan de vergaderdatum zullen de bonnen aan de aanvrager worden toegezonden.

BIJ HET 10-JARIG (15-JARIG) BESTAAN VAN HET GILDE VAN VRIJWILLIGE MOLENAARS
Door Dick Prins

Niet te geloven, beste molenvrienden (en vriendinnen !), dat ons Gilde al weer zo'n tijd bestaat, maar het is toch wel even een mijlpaal om bij stil te staan.

Ik ben daarom zeer verheugd, dat het bestuur mij gevraagd heeft om in verband met dit feit enige herinneringen en ervaringen uit de begintijd op papier te zetten. Zoals meerderen van U wel zullen weten, viel mij de eer te beurt om als eerste Voorzitter van het Gilde te mogen optreden.

Officieel bestaat het Gilde van Vrijwillige Molenaars thans dus 10 jaar, omdat - zoals bekend - in 1972 de statuten en huishoudelijk reglement werden goedgekeurd. In feite echter is het nu reeds zo'n 15 jaar geleden, dat het Gilde - zij het officieus - van de grond kwam.

Het allereerste contact n.l. om als molenvrienden bijeen te komen, was op 14 oktober 1967 te Leiden.

Het ging hierbij aanvankelijk om mensen, die tot op dat moment geheel individueel al bezig waren geweest met het laten draaien enz. van molens. Wij begrepen echter, dat groepsvorming, hoe dan ook, meer mogelijkheden voor ons zou gaan bieden. Want hoewel wij toen al min of meer 'gevorderd' waren op dit terrein, hadden de meesten van ons bij pogingen een molen weer aan de gang te krijgen 'het hoofd gestoten' bij molenaars - gemeenten - stichtingen e.d., welke de eigenaars waren van die betreffende molens. Incidenteel kwamen sommigen van ons elkaar tegen op b.v. de jaarvergaderingen van DE HOLLANDSCHE MOLEN en soms ook bij het willekeurig bezoeken van molens her en der in het land. Uit de daarbij gevoerde gesprekken groeide zo het plan om eens tesamen op uitgebreide schaal onze 'molen-problemen' te bezien. Uiteraard speelde hierbij ook een rol ernaar te streven erkenning te vinden voor onze activiteiten.

Ik herinner mij nog goed: Wij waren op die bewuste dag met 8 personen op het station van Leiden aangekomen, zo rond 11 uur 's morgens.

Te weten: Piet Groot, Jos Gunneweg, Piet de Jong, Gerrit Keunen, Frans Verra, Klaas Zaal, Eric Zwijnenberg en ondergetekende.

Na enig heen en weer gepraat werd vervolgens overeen gekomen om met elkaar iets te gaan eten en daarbij gelijktijdig allerlei molenzaken te bespreken. Dit alles vond plaats in restaurant "Het Karrewiel" aan de Steenstraat, hetwelk bekend stond om zijn reusachtige en heerlijke pannekoeken, welke wij ons dan ook goed lieten smaken.

De punten, waar ondertussen over gesproken werd, waren :

1. Hoe een aantal, meest jongere, amateur-molenaars een soort vereniging zouden kunnen gaan vormen.
2. Zou dit eventueel via de vereniging De Hollandsche Molen moeten geschieden en, zo ja, op welke wijze ?
3. Hoe zouden voorts diverse overheids-instanties, stichtingen enz. overtuigd kunnen worden van onze goede bedoelingen om diverse, in goede staat verkerende molens, die maar stil staan, weer te laten draaien. En hoe zouden wij deze instanties tot medewerking aan onze plannen kunnen bewegen ?
4. Op welke wijze zouden wij onze, zo broodnodige, bekwaamheid om met molens te draaien, kunnen vergroten en zouden wij tenslotte dan een 'bewijs' van die verkregen bekwaamheid kunnen verkrijgen om vervolgens wel voor het bedienen van die molens te worden toegelaten.

5. Hieraan nauw verwant is het probleem van het daartoe direkt en indirekt verzekerd zijn, welk probleem ons tot dan toe in de weg had gestaan.
6. Tevens werd de noodzaak uitgesproken om regelmatig bijeen te blijven komen, zodat continuïteit in de opbouw van onze doelstellingen zou ontstaan. Hierbij konden dan b.v. ook regelmatig molens worden bezocht en bekeken in de vorm van kleine excursies.

Na deze even gedenkwaardige als nuttige bijeenkomst zouden wij een bezoek brengen aan molen De Valk te Leiden, maar omdat deze gesloten was, zijn we het ook nu gelukkig nog overbekende molengebied ten Noorden van Leiden ingetrokken per bus.

Daar kwamen wij terecht bij de 2 twaalfkantige 'Lijkermolens' nabij Rijpwetering, waarvan als altijd de molen van Willem Kraan stond te draaien, met als gevolg dat wij daar een bezoekje brachten en een praatje met deze molenaar maakten. Als ik mij niet vergis, maakte Eric Zwijnenberg toen deze hiernaast afgebeelde foto's.

Als we dit nu zo bekijken, ontlokken deze foto's ongetwijfeld een glimlach bij allen, die deze Gilde-vrienden van het eerste uur gekend hebben. Zij zullen misschien de meesten van deze 'molen-broekjes' van toen nog herkennen.

Na deze samenkomst zouden er spoedig nog meer volgen, want het was ons duidelijk geworden, dat er bergen werk verzet moesten worden.

De MOLENRITUS, waar wij allen door beziel en bezeten waren, had ons nu helemaal in zijn greep en ons toch al aanwezige enthousiasme nam nog verder toe.

Om tot een gedegen opleiding te komen, moesten wij instructeurs hebben, die wij vonden in de heer Jan den Besten uit Loenen a.d. Vecht en daarna ook de heren Mans uit Leiden en J. Vooren uit de Zaanstreek.

Deze instructeurs hadden al een enorme reputatie en deskundigheid opgebouwd op molengebied. De eerste PRAKTISCHE LES vond plaats op 9 november 1968 op de Loenervoense watermolen, waarvan dhr den Besten de beheerder was.

Hij was het ook, die de eerste cursus-geschriften samenstelde, welke, naar ik meen, ook nu nog gebruikt worden.

Een andere activiteit van ons kersverse Gilde was om via de pers-media 'aan de weg te gaan timmeren'. Met andere woorden: Artikeljes schrijven in o.m. het blad De Molenaar, in Molennieuws en in nog enige andere bladen om zo in breed verband bekendheid te geven aan ons streven.

U treft op één van de volgende bladzijden een afschrift aan van onze brief van 12 december 1967 welke wij aan de vereniging De Hollandsche Molen schreven en waarvan de inhoud voor zichzelf spreekt. In het daarop volgende Mei-nummer 1968 van Molennieuws verscheen toen het door ons opgestelde artikel, dat een forse slot heeft gegeven bij het 'opgang komen' van het Gilde.

DE ADMINISTRATIE UIT DIE BEGINTIJD

Intussen moet U niet vergeten, dat aanvankelijk bijna al onze correspondentie met de hand werd geschreven, hetgeen natuurlijk enorm veel tijd vergde.

Maar al gauw kwam gelukkig de schrijfmachine ons te hulp.

Zelf hield ik in die dagen de leden-administratie bij en door al die publicatie's bleek hoe goed het Gilde aansloeg, want er kwam een stroom van aanmeldingen op gang, waarvan de meesten ook de lessen gingen volgen.

Eerlijkheidshalve moet ik wel bekennen, dat wij in dat prille begin ook nogal eens 'bokken schoten'. Het ging n.l. wel eens 'op zijn boere-fluitjes' toe, zoals men dat soms pleegt te noemen.

Zo ontstond er nu en dan een communicatie-stoornis, omdat de meesten van ons geen telefoon hadden. Daardoor gebeurde het soms, dat er zaken geregeld werden waar niet alle bestuursleden vanaf wisten. Dit veroorzaakte dan weleens wat irritatie, maar het doel, waarnaar wij streefden, heiligde de middelen en zo werden deze zaken weer in der minne geschikt.

Als ik nu de perfecte administratie van ons Gilde zie, waarbij de computer allang zijn intrede heeft gedaan en waarbij alles zeer rationeel verloopt met eigen drukwerk en reproductie-methoden enz. enz. dan denk ik wel eens met verbazing terug aan die periode, waarin ik het met de anderen als beginnelingen deed. Onvoorstelbaar, maar het lukte, zij het moeizaam.

In mijn oude papieren bladerend, kom ik o.m. tegen een door mijn vrouw geschreven uitnodiging voor de eerste praktische les te Loenen a.d. Vecht op 9 november 1968. Ook zij assisteerde vaak met het verrichten van schrijfwerk o.a. voor de leden-administratie van toen.

Ik wil gaarne hierbij ook memoreren het zeer vele werk wat met name Eric Zwijnenberg en Jos Gunneweg in die tijd verricht hebben. Ongelofelijk was dat soms !

Merkwaardig ging het ook toe bij de tot standkoming van het eerste examen. De vereniging De Hollandsche Molen had inmiddels reeds besloten tot volle medewerking aan onze activiteiten en daar wij als eerste leden van het Gilde al de nodige ervaring her en der in het land hadden opgedaan, werd besloten tot het eerste examen, dat op 21 februari 1970 zou plaatsvinden op molen De Kat aan de Zaanse Schans.

De examencommissie, welke inmiddels in het leven was geroepen, bestond uit de heren A.J. de Koning (voorzitter), Evert Smit en Joop Mallisse, die namens de Gelderse molenvrienden in de commissie zitting had genomen.

Wij wilden n.l. snel 'aan de gang' op de molens, om zo daarna anderen weer te kunnen begeleiden en helpen bij hun opleiding en uiteraard ook om met het Gilde in de publiciteit te treden, hetgeen dan ook heel wel lukte, want via 'Van Gewest tot Gewest' werd zelfs de T.V. al gehaald.

Het ging allemaal zo snel in zijn werk, dat de niet aan het eerste examen deelnemende leden later pas vernamen, dat er een examen was gehouden. Ik heb dit enige dagen erna in een brief aan onze leden weer gecorrigeerd. Zulke zaken zouden nu beslist niet meer voorkomen, maar ja .....het Gilde moest door de kinderziekten heen en wij werden zo door schade en schande wijs.

Boven allerlei kranten-artikelen over die eerste examens lees ik enige zeer aansprekende koppen, zoals :

'Examen-candidaten hangen in de molenwieken' en 'Aspirant-molenaars bestormen onze molens'. Ook een krantekop als: 'Op molenaars-examen had men de wind tegen' doet vreemd aan. Door windgebrek moest op een bepaald examen het praktisch gedeelte worden uitgesteld n.l.

SAMENSTELLING VAN HET EERSTE BESTUUR

Vanaf het begin was Gerrit Keunen penningmeester, Jos Gunneweg was secretaris en ondergetekende : Voorzitter. Ook Eric Zwijnenberg deed toen al veel bestuurswerk en na enige tijd nam hij het penningmeesterschap van Gerrit Keunen over omdat deze in militaire dienst moest.

Mijn voorzitterschap duurde van dat allereerste begin tot 8 oktober 1971. Door toenemende privé-verplichtingen werd het voor mij toen n.l. steeds moeilijker om het vele werk daaraan verbonden te blijven verrichten.

In zo werd besloten, dat Eric het voorzitterschap op 8 oktober 1971 zou overnemen.

Een zeer belangrijke aangelegenheid, waar nog tijdens mijn functie-termijn een aanvang mee is gemaakt, is de opstelling van Statuten en het Huishoudelijk Reglement, om daarmee ons Gilde tot een geheel officiële status te leiden. We hadden het voorrecht om in ons ledenbestand een jurist te mogen begroeten, te weten de heer Mr. J. M. M. Maas, die ons op dit specifieke terrein van groot nut is geweest.

Ook de enquête-formulieren, welke in die dagen ontworpen werden om over onze leden veel gegevens te verzamelen, waren van belang. Wij konden - behalve de persoonlijke gegevens - daaruit onder meer opmaken, waar zij oefenden op molens of daar nog niet in geslaagd waren een 'oefen-molen' te vinden. Ook konden we van de geslaagde leden te weten komen of zij al een molen gevonden hadden om mee te draaien of te malen.

Onze bestuursvergaderingen werden beurtelings bij Eric thuis te Amsterdam of bij mij thuis te Rijsenhout gehouden. Ondanks het vele werk wat daar besproken werd, waren dit toch plezierige avonden, al werd het vaak nogal erg laat. Maar dit zal nu ook nog wel zo zijn, denk ik.

Om U een beeld te geven van de reeds genoemde snelle groei van ons ledenbestand al kort na het begin, treft U op een voorgaande bladzijde een afschrift van een deel van dit ledenbestand aan. Het betreft hier een met de hand geschreven tot augustus 1970 bijgewerkte ledenlijst.

Velen hiervan zijn nu niet meer in de administratie aanwezig, maar de 'doorduwars' van toen komt U gelukkig ook nu nog in het ledenbestand tegen, voor het merendeel.

Nu ik toch wat herinneringen aan het papier toevertrouw, moet ik tevens vermelden, dat ons enthousiasme en ons vele werk in die begintijd niet door iedereen in dank werd afgenomen. Er moest nogal eens tegenwerking en onbegrip van derden overwonnen worden. Soms vloeide deze tegenwerking voort uit wantrouwen jegens ons streven.

Meerdere oudere beroeps-molenaars moesten nog heel nadrukkelijk wennen aan de idee, dat er toen ook amateur-molenaars bijkwamen, die de vakkennis niet meer van vader op zoon hadden meegekregen en die nu in hun vrije tijd zich dit eigen gingen maken.

Via artikeltjes in De Molenaar werden wij nogal eens aangevallen.

Ook waren er aanvankelijk zelfs nog wel bestuursleden van De Hollandsche Molen die ons meer als een aktie-groep zagen, dan als een serieuze groep aspirant-molenaars. Enfin... het hoorde er in die tijd allemaal bij.

Gelukkig kwam er spoedig verbetering in die situatie, toen besloten was tot een wederzijdse bestuurs-uitwisseling. Eric Zwijnenberg nam n.l. plaats in het algemeen bestuur van De Hollandsche Molen en Evert Smit kwam in het Gilde-bestuur deelnemen. Hierdoor werden veel 'communicatie-storingen' uit de weg geruimd en nam de samenwerking verder toe.

Tot slot van dit relaas over de begin-periode van het Gilde van Vrijwillige Molenaars, wil ik uiteraard tot U allen zeggen, dat ik hierin zeker niet volledig kon zijn, omdat anders mijn opvolgers in dit blad niet aan het woord zouden kunnen komen, hetgeen geenszins de bedoeling is.

Ook hun Voorzitters-tijdvak was - zij het misschien op een heel andere manier - zeker zo belangrijk. Ik heb slechts getracht U een algemene indruk te geven van ons functioneren enz. in die wat moeilijke start-periode.

Maar ondanks dat, mochten wij met al onze onvolkomenheden de spits afbijten. Wij mochten de pioniers zijn van het thans zo bloeiende Gilde, dat inmiddels een zeer brede erkenning heeft gevonden en waar-terdege rekening mee wordt gehouden.

Ik ben bij dit alles dan ook bijzonder dankbaar, dat ik met mijn mede-bestuursleden van toen 'aan de wieg heb mogen staan' van het Gilde van Vrijwillige Molenaars.

Proficiat, beste Gilde-leden, met ons jubileum.

Ga onverdroten door en laat jullie ijver en aktiviteit niet verflauwen.

Dick Prins

Het aller
prilste begin
van Het Gilde
14 Oktober 1967
Bezoek aan de
"Lykemolens"

Bijdrage van Eric Zwijnenberg

In het voorgaande verhaal van de eerste Gilde-voorzitter Dick Prins hebt U al kunnen lezen hoe het mogelijk is, dat het Gilde twee jubilea tegelijk viert: het 15-jarig bestaan omdat in 1967 de eerste steen werd gelegd voor de oprichting van een groep molen-enthousiastelingen die molens weer wilden laten draaien, en een 10-jarig bestaan omdat in 1972 de statuten koninklijk werden goedgekeurd.

Dat er tussen die twee feiten vijf jaar verliep, is niet te wijten aan een gebrek aan activiteiten in het begin, maar aan het feit dat de eerste bestuursleden zich vooral concentreerden op het organiseren van een opleiding tot vrijwillig molenaar. De formaliteiten, zoals het opstellen van statuten en een huishoudelijk reglement, kwamen op de tweede plaats.

Zoals U in het verhaal van Dick Prins hebt kunnen lezen, was ook ik op die gedenkwaardige zaterdag in oktober 1967 in Leiden bij het groepje molenliefhebbers aanwezig. Die aanwezigheid werd eigenlijk veroorzaakt door het feit, dat in dat jaar onze watermolen van de Wimmerpolder bij Egmond a/d Hoef werd gerestaureerd. Op de eerste de beste dag, dat de molen proefdraaide, kwam Klaas Zaal uit Bergen op de molen af, want deze molen kende hij alleen in stilstaande toestand, en wentelende wieken waren voor hem op dat moment een volslagen verrassing.

Vanaf dat moment werd ik, via de contacten die Klaas Zaal al had met enkele molenliefhebbers (Gerit Keunen, Jos Gunneweg, Dick Prins) bij de wereld van de "molengekken" betrokken, en kreeg ik de uitnodiging voor de bijeenkomst in Leiden.

Over die eerste jaren vanaf 1967 heeft Dick Prins in het voorgaande artikel reeds het nodige geschreven. Vanaf oktober 1971 werd ik dus voorzitter van het Gilde. Op diezelfde ledenvergadering werden ook Evert Smit, Dick Abelskamp, Ton Esman, Frans Klein Tank en Jan Wengelaar officieel tot bestuurslid benoemd. De functie van voorzitter was trouwens niet de enige rol, die ik vervulde. Ik voerde toen ook de ledenadministratie, schreef de eerste nummers van Informatie, de brieven aan de leden en deed het stencilwerk op het laboratorium in Leiden, waar ik toen werkte.

Hoewel het ledenaantal toen nog maar een fractie was van het huidige, was de hoeveelheid papier die werd geproduceerd gigantisch. Uren en uren draaide de stencilmachine ten behoeve van het Gilde. Grote koffers vol bedrukt papier gingen mee naar Amsterdam, waar in het grachtenhuis waar ik toen woonde, een vrijwel volledig kantoor van het Gilde werd ingericht.

Veel hulp werd indertijd verleend door Mej. A. van Riemsdijk, die weliswaar geen bestuursfunctie vervulde, maar volledig op de hoogte was van alles wat het Gilde betrof.

Verder hielpen Klaas Zaal en ik nog af en toe met het geven van instructie op een van de Schermer molens.

Bladerend in de notulen van bestuurs- en ledenvergaderingen, en in ordners met brieven aan de leden (alles compleet vanaf 1967 !) komt weer een grote hoeveelheid herinneringen uit die tijd boven.

Ton Esman die de bestuursgelederen kwam versterken, werkte op het gemeentehuis in Beesd (Gld), en daar vonden voortaan de bestuursvergaderingen plaats. (Burgemeester van Beesd was Mr. G.J. Kolff, tot op de dag van vandaag bestuurslid van De Hollandsche Molen, hetgeen de gastvrijheid in het gemeentehuis verklaart.)

Om nog even op de notulen van die bestuursvergaderingen terug te komen: de allereerste bestuursvergadering waarbij werd genotuleerd dateert van 14 augustus 1970. (Dat deed ik er toen ook nog bij.)

De eerste zin uit die notulen luidt: "De voorzitter Dick Prins opent de vergadering. Jos Gunneweg merkt op, dat het maken van notulen belangrijk is,

omdat er iets vast moet komen te liggen als een hele avond gesproken wordt." Nou, en gesproken werd er !

Over de opleiding, het aantrekken van meer instructeurs, over het houden van theorieavonden, over de examens, over de publiciteit, over de opstelling van statuten en huishoudelijk reglement, van een discussienota, een folder van het Gilde, de invoering van een maalboekje, het instellen van een opleidingsraad, het ontwerpen van een gilde-vignet etc. etc.

De aanwezigheid van Evert Smit als vertegenwoordiger van de Hollandsche Molen werd door iedereen zeer op prijs gesteld. Met raad en daad stond hij het Gilde terzijde en meer dan eens heeft hij het Gilde ook financieel gesteund, bijv. als er een typemachine of een steencilmachine nodig was. "Gift van iemand, die onbekend wenst te blijven" stond er dan in de brief aan de leden ! Zo ook bij de allereerste molendag in 1973: een starkapitaaltje voor de organisatie was van hem afkomstig, hetgeen mede aanleiding was om de toen nog enigszins bestaande terughoudendheid over de haalbaarheid van de organisatie van zo'n molendag bij enkelen weg te nemen.

Voor de bestuursleden was het een erg gezellige tijd. Het idee van vrijwillige molenaars verspreidde zich steeds meer over het land. Allerlei persoonlijke contacten vloeiden eruit voort en steeds weer doken her en der in de provincie mensen op die zich met hart en ziel voor de zaak inzetten. Zomaar een paar namen: Harm van Huis die opeens vrijwel wekelijks een nieuw lid van het Gilde aanmeldde, en die de opleiding in Groningen van de grond bracht. David Blok uit Middelharnis, die zich voor 100% voor de molens inzette. En nog vele, vele anderen.

Een zeer belangrijk initiatief werd door Gerrit Keunen en Jos Gunneweg genomen in 1972: Er kwam een lijst van malende molens. Voor 't eerst een landelijk overzicht van molens, die, hetzij af en toe, hetzij nog regelmatig, draaiden. Deze lijst zal in de toekomst ongetwijfeld nog een belangrijke historische waarde krijgen, omdat het een moment-opname is van de toestand van de molens op een tijdstip dat eigenlijk een dieptepunt in de maalvaardigheid was bereikt. Ontegenzeggelijk heeft de instelling van de vrijwillige molenaars er bij de overheid toe geleid, dat men is gaan inzien dat maalvaardig restaureren van molens weer een zinvolle zaak werd en dat de tijd voorbij was, dat alleen de buitenkant moest worden opgeknapt, omdat de molen toch niet meer zou draaien. De indiensttreding van Jos Gunneweg en Gerrit Keunen bij de rijksdienst voor de monumentenzorg past ~~ze~~ prachtig in dit kader.

In het najaar van 1972 gaat ook de computer bij het Gilde zijn intrede doen. Van chips werd toen nog niet gesproken, maar de 'verchipping' bij het Gilde begon ! Een van de leden, de heer Dutour Geerling, kon ledenlijsten en zelfklevende etiketten afdrukken. Alleen moest er wel van alle leden een ponskaart komen (in feite zelfs drie). Dat werk nam ik op me, en vanaf dat moment zit ik vele uren achter de ponsmachine. Na het overzetten van het ledenbestand op ponskaart bleek, dat Gilde-leden vreselijk mobiel zijn en het aantal mutaties dat maandelijks optrad was enorm. Toen een van onze leden voor de vijfde keer in één jaar verhuisde, stuurden we een als grap bedoeld kaartje, dat dat toch echt niet langer kon, en dat als hij nóg eens zou verhuizen, we hem zouden royeren. De humor ontging hem helaas volkomen, en hij zei zijn lidmaatschap op ! Zo sloegen we de plank ook wel eens mis. Maar het systeem met ponskaarten functioneerde en ook acceptgirokaarten konden daarna hun intrede doen.

Uit de notulen uit die periode blijkt, dat er door verschillende molen-eigenaren in toenemende mate een beroep op het Gilde werd gedaan om gediplomeerde leden te 'leveren'. Een teken, dat het Gilde in Nederland voet aan de grond kreeg. Door de bestuursleden moest ook heel wat worden afgereisd om contacten te leggen en te onderhouden met molenaars, andere stichtingen en verenigingen, moleneigenaren etc. Een vrijwel jaarlijks terugkerende 'molentocht' in de grote vakantie door Nederland was ook een ideale gelegenheid om mensen te ontmoeten en we kwamen altijd diep onder de indruk van hetgeen er door allerlei leden van het Gilde op molengebied werd verricht.

Mede in verband met een op handen zijnde verhuizing van Amsterdam naar Alkmaar, moest ik in september 1973 aan het Gilde mededelen, dat ik mijn voorzitterschap moest beëindigen. Ook de ledenadministratie in het huis-aan-de-gracht moest worden beëindigd. Gelukkig bleek Ton Esman bereid om het voorzitterschap te aanvaarden, en wilde Harriët van der Kamp uit Eindhoven de ledenadministratie gaan verzorgen. Het bijhouden van het bestand op ponskaarten bleef ik in Leiden nog wel een aantal jaren verzorgen. Mijn banden met het Gilde werden dus niet verbroken. Zo verdiepte ik me, tezamen met een student uit Leiden, in de verzekeringsproblematiek, hetgeen er in 1976 toe leidde dat via de fa. Hudig & Co een collectieve W.A.-verzekering en een facultatieve persoonlijke ongevalverzekering voor en door de leden kon worden afgesloten. Ook bleef ik nog een aantal nummers van 'Informatie' verzorgen.

Terugblikkend in de korte, maar toch door grote activiteit gekenmerkte geschiedenis van het Gilde, kom ik tot de conclusie dat de hele gedachte en het idee van vrijwillige molenaars in 1967, een ontzettend vruchtbare gedachte is geweest. Waren de vrijwilligers er toen niet gekomen, dan was ons molenbestand ingezakt tot een voornamelijk levenloze groep monumenten, aan de buitenkant aardig om te zien, maar verder (letterlijk en figuurlijk) zonder enige inhoud en zonder ziel. De slagzin, die al in de allereerste jaren van het Gilde werd geformuleerd is nog steeds van kracht; daar is inmiddels heel molenminnend Nederland wel van overtuigd:

MOLENS MOETEN DRAAIEN; DAT IS HUN KRACHT EN DAAR ZIJN ZE VOOR GEBOUWD !

Ik wens het Gilde nog een hele goede toekomst !

OPROEP AAN DE LEDEN

We zijn steeds bezig t.b.v. U allen 'Informaties' samen te stellen. Zo is er nu een Informatie in de maak betreffende getijde-molens. Nu kunnen de leden in Zuid-Holland, Zeeland en West Brabant ons uitermate behulpzaam zijn. Hoe dan wel ? Nu, van de volgende plaatsen in bovengenoemde provincies hebben wij t.b.v. deze Informatie plattegronden nodig en wel de volgende : Gouda, Delfshaven, Schiedam, Den Briel, Zierikzee, Tholen, Bergen op Zoom, Goes, Veere, Middelburg, Vlissingen en Sas van Gent.

Als U een kaart of plattegrondje hebt, zouden wij die gaarne van U, al of niet te leen, ontvangen. Een foto-copie is ook zeer bruikbaar. Mag ik Uw aller medewerking verwachten ?

Materiaal zenden aan : Gilde van Vrijwillige Molenaars
Zwarteweg 70, 1412 GE Naarden.

Eigenlijk behoeft dit evenement in kringen van de vrijwillige molenaars geen verdere toelichting ! Nu deze dag voor de tiende keer zal plaatsvinden, weet iedere vrijwillige molenaar wel wat er van hem wordt verwacht en waar het bij deze dag om gaat:

het Nederlandse volk tonen wat deze categorie van monumenten : de molens, waard is !

Laat (als wind en water ons niet in de steek laten) de nationale molendag een nationale maaldag worden !

Natuurlijk verschijnt ook voor deze tiende molendag weer een affiche; dat is al traditie vanaf de eerste molendag in 1973 ! Het ontwerp is, na een onderbreking van twee jaar, weer van Nico van Weelden uit Delft.

Bijgaand ziet U er een afbeelding van, die, op deze kleine schaal, natuurlijk minder gedetailleerd uit de verf komt. Bovendien is dit nog het schetsontwerp, dat op enkele kleine punten afwijkt van de definitieve versie.

De affiche (en de stickers) zijn dit jaar (extra feestelijk) in drie-kleurendruk uitgevoerd: rood, blauw en zwart.

Affiches, folders en stickers zullen omstreeks eind februari leverbaar zijn. De prijs van 1 affiche + 1 sticker + 1 folder, verpakt in een koker, bedraagt f 5,75. Extra affiches f 2,-- per stuk; extra stickers f 0,60 per stuk. (Alles inclusief verzendkosten).

Regelmatig wordt er bij de werkgroep gevraagd naar affiches of stickers van vroegere molendagen. Deze zijn alleen nog verkrijgbaar van de jaren 1979, 1980 en 1981. Eveneens gezonden in koker f 5,75 p.st. Vóór 1977 waren er nog geen stickers.

Ter gelegenheid van de 10e Nationale Molendag heeft de werkgroep een serie van 10 stickers laten vervaardigen van alle ontwerpen, die in de afgelopen jaren als affiche hebben gediend. Deze serie van 10 stickers kost f 6,-- (incl. verzendkosten) en is alleen als serie verkrijgbaar. Er zijn slechts 1000 series gedrukt (normale oplage van de stickers 10.000) dus haast U ! (en autobezitters, denk vast aan Uw volgende auto, daar moeten die tien natuurlijk óók weer op de achterruit, dus bestel een serie extra).

Bestellingen door overschrijving op postgiro 2903693 t.n.v. Werkgroep Nationale Molendag, onder vermelding van het verlangde. (Bij tien stickers vooral vermelden of het om de serie gaat of om stickers van 1982).

Eigenlijk zou ieder Gilde-lid ook lid van "De Hollandsche Molen" moeten zijn. Voor zover dat bij U nog niet het geval is, kunt U bijgaand foldertje gebruiken om dat alsnog in orde te maken. Als U dat doet voor 1 juli a.s. kunt U zich daarna bovendien nog sieren met het gestileerde molentje als verzilverd speldje. Indertijd voor de molendag ontworpen door Nico van Weelden. Indien U al wél lid bent van de Hollandsche Molen, geef deze folder dan op molendag eens aan een geïnteresseerde.

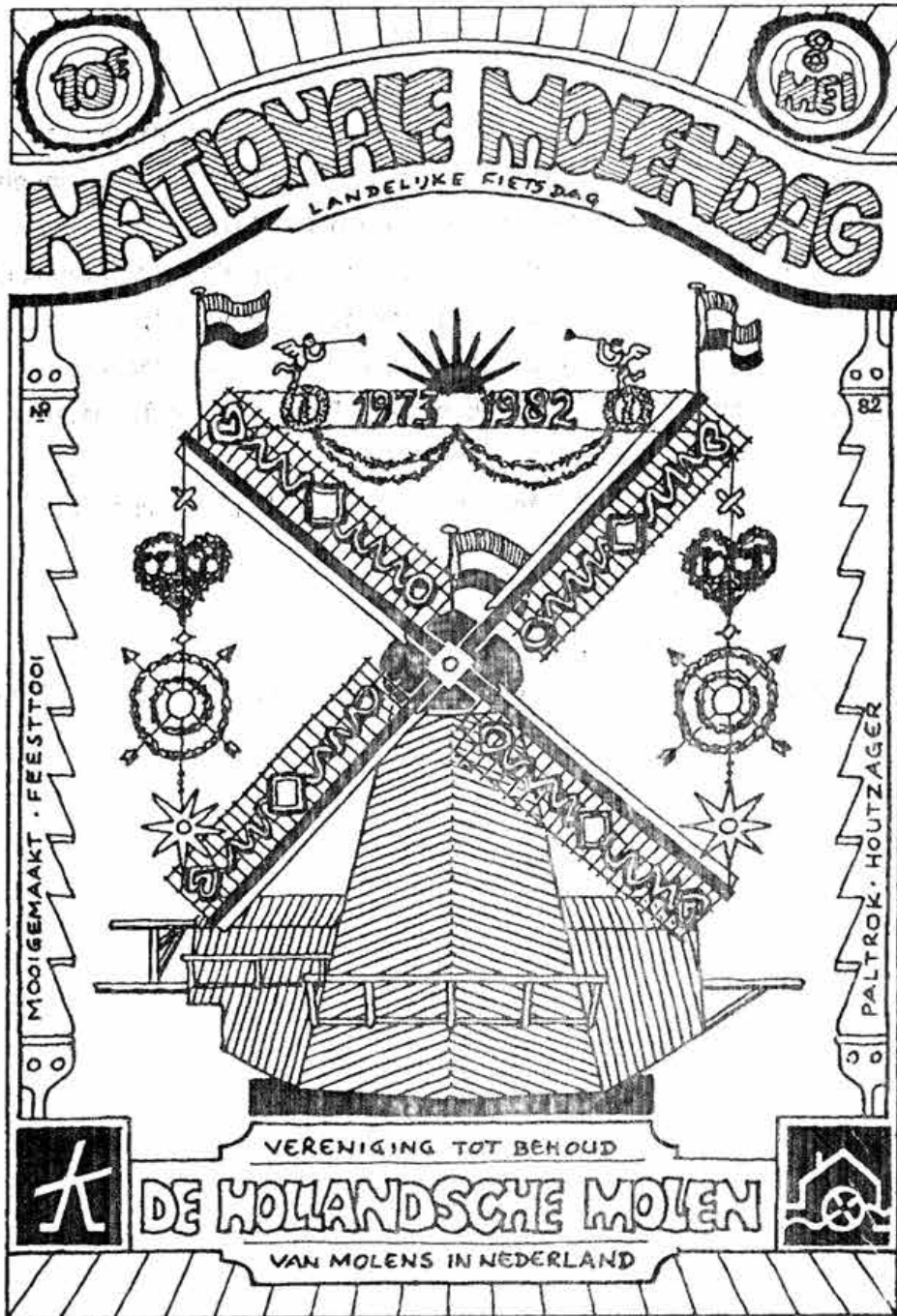
Wat de subsidies betreft gaat de molenwereld een aantal sombere jaren tegemoet, en een versterking van initiatieven uit de particuliere sector is hard nodig. Méér leden voor "De Hollandsche Molen" is daarbij een harde noodzaak.

Werkgroep Nationale Molendag

Nicolaas Beetskade 40

1817 EB ALKMAAR

WIEKSYSTEMEN VOOR POLDER- EN INDUSTRIE-MOLENS

Van diverse kanten hebben wij de vraag ontvangen of het nieuw uit te geven boek door Kluwer Technische Boeken een herdruk in gebonden vorm is van de wieksysteemnummers onder de Informaties.

Wij kunnen U medelen, dat dit ten dele zo is, maar dat er zeer veel nieuwe, nog nimmer uitgegeven materiaal aan is toegevoegd.

Enkele onderwerpen, die b.v. nieuw zijn, betreffen : de roede, Oudhollands tuig, Von Baumhauer, Dekker, Van Busse1 en vele nieuwe toevoegingen op de reeds bestaande Informaties.

Al niet al een compleet boekwerk over alle in ons land voorkomende wieksystemen.

U kunt nog intekenen via de ledenadministratie van het Gilde, Zwarteweg 70, 1412 GE Naarden.

De prijs komt rond de f 30,-- te liggen, waarop Gilde-leden een korting ontvangen van 20% inclusief verzendkosten.

Weliswaar geen jubileum, maar toch een moment dat gedenkwaardig genoeg is om even achterom te kijken.

Het handjevol jonge mensen, dat in 1967 op het idee kwam om een diploma voor molenliefhebbers in het leven te roepen, heeft toen vrijwel zeker de gevolgen van hun initiatief niet kunnen overzien. Hun diploma, dat voor moleneigenaren het bewijs zou moeten zijn, dat de gediplomeerde liefhebber kundig genoeg is om zijn molen te bedienen, was grotendeels voortgekomen uit eigenbelang. Hun ervaringen leerde ze immers, dat de oude en oud-molenaars hun molens doorgaans liever niet aan die 'jongelui' overlieten.

- Nu, 15 jaar later, zijn niet alleen zij op vele Nederlandse molens welkome molenaars, maar naast hen ook vele, vele anderen;
- nu, 15 jaar later, haalt geen molenmaker het meer in zijn hoofd om een molen 'voor het oog' te restaureren ;
- nu, 15 jaar later, zorgt een dicht net van biotoopwachters dat de molen de wind niet uit de zeilen wordt genomen door bouwplannen etc. ;
- nu, 15 jaar later, is het voor de "Hollandsche Molen" en de Rijksdienst voor de monumentenzorg een vanzelfsprekende zaak, dat voor een gerestaureerde molen zo spoedig mogelijk een (vrijwillig) molenaar gevonden wordt;
- nu, 15 jaar later, is het mogelijk om tijdens de Nationale Molendag (ook een Gilde-initiatief !) zo'n 500 molens, mede dankzij vrijwillige molenaars, in bedrijf te stellen.

En dan laat ik zaken als regelmatig onderhoud van molens (minder verval), verhoging van de publiciteit rond de (draaiende) molens en verhoging van allerhande plaatselijke molen-activiteiten maar buiten beschouwing.

Maar louter lof is voor een bloeiende vereniging niet goed. Er blijft altijd werk aan de winkel.

Een punt, dat mij voor de geest staat uit de tijd, dat ik als voorzitter van het Gilde mocht optreden, was de mogelijkheid van vervlakking van streekgebonden gebruiken en vervaging van streekgebonden terminologie. De centrale aanpak van zaken werkt dit, samen met het feit, dat de mens nu eenmaal aanzienlijk mobieler is geworden dan vroeger, in de hand. Het bestaan van één landelijke examencommissie is als zodanig toe te juichen. Beter kan de kwaliteit van het diploma niet bewaakt worden. Wel heeft het echter tot gevolg, dat er uniformiteit van handelen en terminologie gaat ontstaan: 'algemeen beschaafd Molens'.

Het meest duidelijke voorbeeld is misschien wel de 'examenknoop' voor het vastzetten van de zeilen. Die knoop wijkt af van bijvoorbeeld de knoop, die door Gelderse korenmolenaars werd gebruikt, maar moest op het examen tóch beheerst worden. Mogelijk resultaat: de examenknoop wordt wellicht algemeen gebruik en het streekgebruik verdwijnt. Een onbenuilig voorbeeldje misschien, maar het is zeker niet het enige.

Het komt meer dan eens voor, dat molenmakers die in feite een zeer streekgebonden bedrijf uitoefenen, het halve land moeten doorreizen naar een werkobject.

Ook dat kan een vervlakking van het streekgebruik met zich meebrengen. Ook de molenmaker heeft immers zijn eigen methode om zijn werk te verrichten en zal hooguit oplossingen aangedragen krijgen van medewerkers van de Rijksdienst, die op hun beurt hun ervaringen ook in een zeer groot rayon opdoen.

Kortom, de huidige tijd brengt met zich mee, dat we er alles aan moeten doen als we de molen als plaatselijk gebonden monument willen handhaven en waarderen. Mogelijk kan voor het behoud van het streekgebruik en de terminologie via de regionale Gilde-afdelingen getracht worden om zelf, ofwel in samenwerking met een molenstichting of oudheidkundig genootschap, waar mogelijk nog gegevens over het molenleven in de regio - liever nog in de plaats - te verzamelen en vooral ook vast te leggen.

Blijkt dat mogelijk, dan zal het vermoedelijk ook mogelijk zijn om de molen 'zijn persoonlijkheid' te laten behouden.

Overigens is er nog een belangrijke reden, die het behoud van streekgebonden gegevens van molens belangrijk maakt.

De rijksoverheid, en met name het ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk, doet er momenteel alles aan om verschillende rijks-taken volledig in handen te geven van de gemeentelijke en provinciale overheid; ook wel genoemd : te decentraliseren.

Nadat het sociaal-cultureel werk en de maatschappelijke dienstverlening zijn gedecentraliseerd, wordt nu oriënterend gesproken over decentralisatie van de monumentenzorg. Gaan deze plannen - die nog in een pril stadium verkeren - door, dan zullen de gemeenten naar alle waarschijnlijkheid zelf kunnen gaan beslissen, welke monumenten in een periode van 4 jaren gerestaureerd zullen worden. Een 4-jarenplan zal daartoe in overleg met de bevolking moeten worden vastgesteld.

De vraag of middelen beschikbaar gesteld zullen worden, wordt er dan een voor de plaatselijke politiek. De verbondenheid van een monument met de plaats of streek zal dan ook kunnen bijdragen tot een opwaardering van het monument. Nogmaals deze zaak is nog erg prematuur, maar zal naar verwachting mettertijd wel gaan spelen.

En dan tot slot nog weer terug naar de loftuitingen. Een groot compliment moet mij nog van het hart. En wel voor de vaak diepgaande en uitstekende technische verhandelingen over molens, die in de loop der jaren zijn verschenen in de vele periodieken met de uiterst praktische naam 'INFORMATIE'. Deze schat aan informatie, die een eigen plaats inneemt naast alle literatuur die reeds over molens is verschenen, had zonder het bestaan van het Gilde ook vrijwel zeker nooit tot stand kunnen komen.

Waarmee ik maar wil zeggen. Het was een geweldig initiatief dat in 1967 is genomen en het heeft in een tijdsbestek, dat nog te krap is om al te kunnen jubileren, uitstekende resultaten geboekt.

Eibergen, 25 januari 1982

Ton Esman

Zoals U ziet, is de voorzijde van de brief aan de leden verandert. De voorzijde heeft een meer officiëel jasje gekregen en zal ook in het vervolg de nieuwe naam dragen:

G I L D E B R I E F

Het ligt in de bedoeling iedere uitgave te voorzien van een andere molen of onderwerp, dat zeer nauw met molens verbonden is. Mocht U eens een foto hebben op dit gebied, dan is deze van harte welkom. Hij moet dan echter wel van redelijke kwaliteit zijn.

HET GILDE OP WEG NAAR HET VOLGENDE LUSTRUM

door Hans de Nie

Zelf niet afkomstig van de eerste generatie vrijwillige molenaars, valt het mij moeilijk bij dit tweede lustrum van het Gilde herinneringen op te halen uit de tijd rond de oprichting. Ongetwijfeld zullen anderen dat doen en dan dank ik met name aan hen, die aan de wieg van het Gilde hebben gestaan.

In de afgelopen tien jaar is er veel gebeurd. De doelstelling van destijds om de vakkenis van de nog levende molenaars over te dragen op een nieuwe generatie is voor een zeer belangrijk deel verwezenlijkt. Ik dacht zonder meer te kunnen stellen, dat daarmee een zeer belangrijke voorwaarde is geschapen om onze molens draaiende te kunnen houden.

In de loop van de afgelopen tien jaren is het Gilde uitgegroeid tot een omvangrijke vereniging. Het enigszins afremmen van al te duidelijke propaganda voor de vrijwillige molenaars is een beleidslijn geweest, die sinds jaar en dag door het bestuur wordt gehanteerd: we willen alleen duidelijk gemotiveerde mensen en geen zomer- of hobby-keer molenaars.

Desondanks is het Gilde toch gegroeid: gestaag en langzaam.

De eerste jaren was het een gezellige en hechte vriendenclub. Later splitste zich dit op in meer regionaal gerichte kringen van molenthousiastelingen, die zich groepeerden rond de contactpersonen van destijds.

Halverwege de jaren zeventig ontstaan de eerste conflicten: de meesten daarvan lossen op, zij het dat de emoties daarbij vaak hoog zijn opgelopen.

In sommige provincies ontstaan regionale bijeenkomsten, waar onder leiding van instructeurs les wordt gegeven. Deze bijeenkomsten hebben ook een gezelligheidsaspect, waardoor er een band ontstaat tussen de geslaagde en de in opleiding zijnde leden.

Vijf jaar geleden ontstaat daaruit de gedachte om het draagvlak in de regio's te verwarren, door rond de bestaande contactpersonen een contactcommissie te benoemen. Inmiddels blijkt het ook noodzakelijk om kandidaten die zich opgeven voor het examen van de Nederlandse Molen, een vóór-examen af te nemen. Dit wordt een van de taken van de regionale contactcommissies.

Zo dicht het Gilde langzaam uit tot een brede organisatie. Tegelijkertijd komt steeds duidelijker naar voren dat de taken en verantwoordelijkheden, beter dan voorheen, moeten worden vastgelegd. In recente besprekingen naar aanleiding van uitgangspunten voor opleiding in Gelderland van de Vrienden van de Gelderse Molens, is door het bestuur van het Gilde gekozen voor het splitsen van verantwoordelijkheden op de verschillende nivo's. Dit betreft:

- de primaire verantwoordelijkheid voor de opleiding zelf ligt bij de instructeurs op de betrokken molens.
  - de vertrouwelijkheid voor de organisatie van de opleiding ligt bij de contactcommissie in de regio of bij een regionale stichting of vereniging, waarin het bestuur van het Gilde vertrouwen heeft en die de uitgangspunten van een landelijke opleiding en examinering onderschrijft.
  - de verantwoordelijkheid voor de coördinatie van de verschillende in de regio aanwezige opleidingen ligt bij het bestuur van het Gilde.
- Het jaarlijks organiseren van de opleidingsraad, het uitgeven van de Gildebrieff en de Informaties en het uitwisselen van ervaringen uit de regio's en andere op landelijk nivo spelende zaken, behoort tevens door het landelijk Gilde te worden gedaan.

Een van de kwesties, die teikens naar voren komt, is de mate van zelfstandigheid, die een regionale contactcommissie heeft. Gelet op het bovenstaande is het bestuur van het Gilde nu zo ver, dat in principe de organisatie van de opleiding regionaal dient te geschieden en dat nu met de Vrienden van de Gelderse Molen bijna een modus is gevonden om de contactcommissie van het Gilde en de opleidingsraad van de Stichting Vrienden van de Gelderse Molen te kunnen laten samenvallen, zonder dat een van beide partijen daarbij zijn verantwoordelijkheid verliest. Dat is mogelijk als een dergelijke samenwerking geschiedt op basis van wederzijds vertrouwen en als men bereid is bij die samenwerking uit te gaan van gezamenlijke uitgangspunten.

Zo is de relatie met de Hollandsche Molen als examinerende instantie een van de hoekstenen van de opleiding tot vrijwillig molenaar.

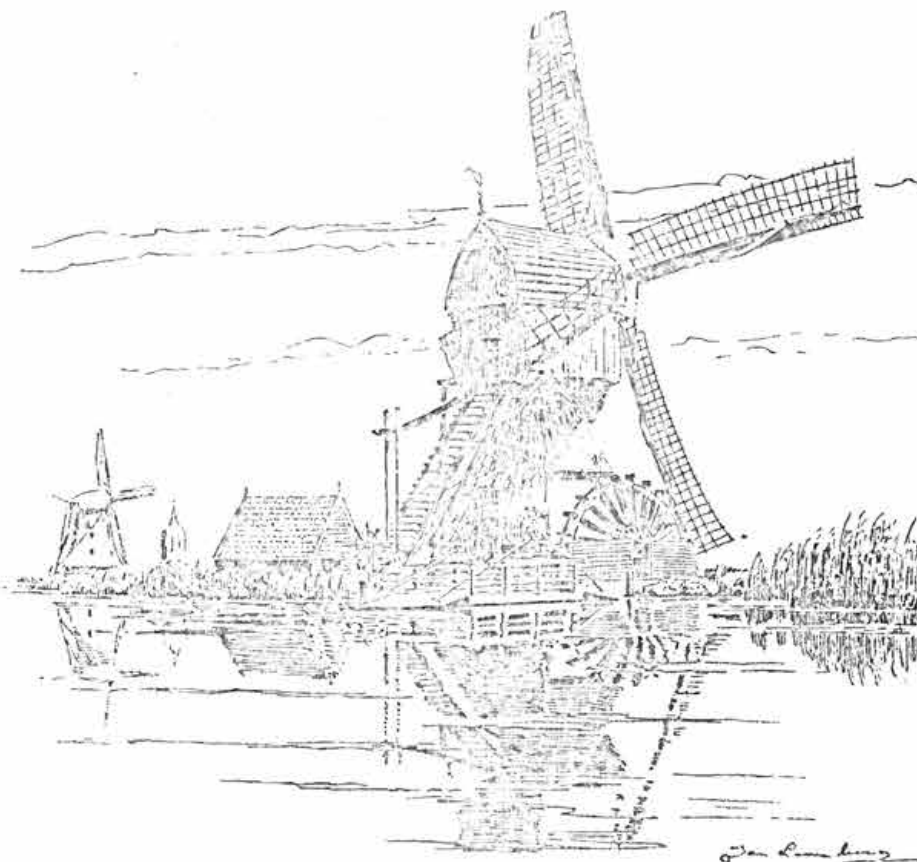
De Hollandsche Molen draagt de verantwoordelijkheid voor het examen, benoemt de examencommissie en stelt de examens vast, na daarover te zijn geadviseerd door de opleidingsraad van het Gilde.

Deze opleidingsraad moet in de nabije toekomst meer gewicht gaan krijgen. Het moet het platform worden, waarop alle commissies, verenigingen en stichtingen, die zich met de opleiding bezighouden, tot samenwerking komen om uitvoering te geven aan de gezamenlijke uitgangspunten van de opleiding tot vrijwillig molenaar.

Het Gilde is momenteel bezig deze uitgangspunten, die voornamelijk betrekking hebben op de samenwerking met de Hollandsche Molen in de vorm te gieten van een statuut. Dit statuut moet voor de komende vijf jaar de basis vormen voor de samenwerking van het Gilde met de Hollandsche Molen aan de ene kant en de regionaal georganiseerde opleidingen aan de andere kant.

Het bestuur van het Gilde organiseert halverwege dit jaar in het Openlucht museum te Arnhem een opleidingsraad. Als het lukt de hierboven genoemde ideeën daar uitgewerkt en aanvaardt te krijgen, ben ik ervan overtuigd dat het Gilde met een gerust gevoel naar de toekomst kan afsteveneren op het volgende lustrum.

Leve het molenbehoud en hulde aan alle vrijwilligers, die daaraan hebben bijgedragen.

Notulen van de najaarsvergadering, gehouden op 10 oktober 1981

in de Buitensociëteit te Zwolle

1. Opening. Om 10 minuten over elf opent de voorzitter de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom. Van H. en M. Mulder en van L. Hartgerink zijn berichten van verhindering ontvangen.
2. Notulen van de voorjaarsvergadering. Naar aanleiding van de notulen van de voorjaarsvergadering informeert B. Slooten naar de contacten met het Gild Fryske Mounders. De voorzitter maakt van de gelegenheid gebruik om een rectificatie aan te brengen in de notulen van de voorjaarsvergadering van 12 april 1980 op verzoek van het Gild Fryske Mounders. Onder punt 10 moet de zin "Een Fries Gild naast het Gilde is voor ons niet te aanvaarden" vervallen. Verder vermeldt de voorzitter de resultaten van de onlangs gehouden bespreking in Deventer tussen de besturen van het Gild Fryske Mounders en het Gilde van Vrijwillige Molenaars. Het Gilde had zich voorgenomen in deze vergadering tot een afronding van de kwestie te komen. Het Gild Fryske Mounders stelde voor een werkgroep te vormen om te komen tot oplossing van het probleem van de opleidingsraad. Ons bestuur houdt dit voorstel aan. De notulen van de voorjaarsvergadering (4 april 1981) worden goedgekeurd.
3. Mededelingen
  - Binnenkort start de cursus 'Malen met stenen' weer. Opgave voor deze cursus bij de secretaris of rechtstreeks bij L. Hartgerink
  - Op de vergadering is een molenkalender te koop voor f 12,50
  - De najaarsexamen hebben tot 10 oktober 1981 de volgende geslaagden opgeleverd. In Doetinchem op 29/9 : H.J. Hulscher, K. Mijdam, J. Schoenmakers, J.W.J. Selten
In Gartshuizen op 8/10: A.F. Zwart, B. Bosma, M. de Vries.
In Wijhe op 9/10 : G. Boom en A. van Uffelen.
  - Er zijn twee contactcommissies benoemd, in Noord-Brabant oost en in Limburg. Jan Wengelaar is in Noord Brabant oost gestopt als contactpersoon. Voor Noord Brabant oost bestaat de contactcommissie uit: G. Sturkenboom, A. Naaykens, Th. van Bergen, B. Verbruggen en J. van Woezik.
Voor Limburg bestaat de commissie uit: J. Derckx, G. Fijen en J. Meessen.
  - Het Gilde van Vrijwillige Molenaars heeft een bezwaarschrift ingediend tegen de art. 19 procedure voor de bouw van 54 wooneenheden bij molen "De Vlijt" te Wageningen.
  - Er is door het bestuur een concept van regels vastgelegd, waaraan een instructeur moet voldoen en de rechten die hij heeft. Dit zal, zo gauw het gereed is, worden verzonden met de brief aan de leden.
  - Binnenkort verschijnt het eindrapport van de Werkgroep Molenbiotop van de "Hollandsche Molen".
  - Begin 1982 komt er een boek uit over wieksystemen van de hand van G. Pouw. Mededelingen hierover volgen in de brief aan de leden.
  - Onder de geslaagde leden van het Gilde is kortgeleden een enquête gehouden. De laatste vraag van deze enquête was ingeruimd voor het maken van opmerkingen. De voorzitter geeft hier enkele voorbeelden van. Naar aanleiding hiervan komen de volgende reacties uit de zaal. B. Slooten doet een suggestie een eventueel te verschijnen lijst van molentermen in Duits, Engels enz. eerst voor te leggen aan het T.I.M.S. om zodoende tot een standaardisering te komen. Naar aanleiding hiervan doet de voorzitter een oproep voor bijdragen aan de 'Informaties' van het Gilde.

De heet J. Coppens komt nog even terug op het Gild Fryske Mounders (GFM). Hij geeft zijn visie op het functioneren van het GFM. Het is een zelfstandige vereniging met dezelfde doelstelling als het Gilde van Vrijwillige Molenaars (GVVM). De vereniging is democratisch georganiseerd en heeft zijn eigen examens ingericht. Het GFM vindt dat er een overkoepelend orgaan moet komen, waarin alle opleidende verenigingen vertegenwoordigd zijn. De voorzitter legt uit, dat de verhouding tussen het GVVM en de "Hollandsche Molen" (HM) goed is. Waarom moeten er dan bevoegdheden bij de HM worden weggenomen? De opleidingsraad, zoals die nu functioneert, is een adviesorgaan voor de HM. Een ander punt van verschil is de benoeming van de examencommissie. Het GFM wil deze zelf benoemen en het GVVM niet. In het eerste geval is er geen sprake van een nationaal diploma.

Bovendien is het GFM niet alleen. Er zijn nog meer verenigingen die de opleiding verzorgen en die moeten hiernaast ook akkoord gaan.

E. Zwijnenberg vraagt zich af wat er ondemocratisch is in de huidige gang van zaken. De voorzitter voegt hier nog aan toe, dat de adviezen van de opleidingsraad bindend zijn voor de HM. E. Zwijnenberg schetst hoe de opleidingsraad er uit zou moeten zien: alle opleidende verenigingen, zoals het GVVM, het GFM, Ambachtelijk Korenmolenaarsgilde enz. Het GFM kent maar twee opleidende verenigingen. Voorzitter: Het GFM ziet de samenstelling enger dan wij. De bevoegdheden van het uitgeven van het diploma wil het GFM aan de opleidingsraad overgeven. Uit de zaal komt de opmerking, dat men zijn eigen mensen niet zelf kan beoordelen. Daarom moet de HM als exameninstituut blijven functioneren en gescheiden blijven van het opleidingsinstituut. G. Pouw merkt op, dat het GVVM volkomen los staat van de HM en dat hierover onduidelijkheid bestaat bij het GFM. Verder heeft het Gilde het GFM aangeboden om contactcommissie te worden. Het GFM wil hier echter niet op ingaan, omdat het bang is hierdoor haar zelfstandigheid te verliezen. Volgens het Gilde wordt de zelfstandigheid van het GFM hierdoor geenszins aangetast. Op enkele punten na zijn de beide verenigingen het eens geworden, nadat het Gilde verscheidene malen water bij de wijn heeft moeten doen om tot een compromis te komen.

Uit de zaal komt de opmerking, dat het maar om een betrekkelijk klein deel van Friesland gaat, waar het GFM opereert. J. Tigelaar benadrukt het belang van één groot Gilde en wijst op het gevaar van aparte clubs per provincie, die hun eigen examens gaan afnemen. B. Slooten stelt voor om overleg op gang te brengen tussen GVVM, het GFM en de HM. De voorzitter antwoordt dat dit overleg al in het verleden heeft plaatsgevonden, maar niets heeft opgeleverd.

4. Rondvraag. B. Slooten vraagt of de molenaarscursus van D. Abelskamp verplichte examenliteratuur is. Dit blijkt niet zo te zijn en berust op een drukfout in de brief aan de leden. P. Kaal vernam zojuist, dat de enquête uitwees, dat het aantal niet-actieve geslaagden 15% is. Wat gaat hieraan gedaan worden? Wanneer zij later weer actief worden, kan dit gevaar opleveren. De voorzitter antwoordt, dat bij deze 15% ook veel ouderen zijn. Verder is de zaak om praktische redenen niet te controleren. De overige enquête-gegevens zullen te zijner tijd nog gepubliceerd worden in de brief aan de leden.

Uit de zaal komt de vraag, waarom tijdens de halfjaarlijkse vergaderingen geen lezingen meer worden gehouden. Het blijkt dat het moeilijk is om sprekers te vinden. Verder wordt er gevraagd wat er met de suggesties uit de enquête wordt gedaan. De voorzitter antwoordt, dat deze in de bestuursvergadering besproken zullen worden en eventueel doorspeeld zullen worden aan de contactcommissies. De ontbrekende enquêtegegevens zullen zo mogelijk worden aangevuld door de contactcommissies/personen.

J. Tilma overhandigt G. Pouw een vergroting als dank voor de vele mooie tekeningen in de "Informaties". E. Zwijnenberg merkt nog op, dat de gelden bestemd voor restauratie minder zullen worden. Het wordt daarom steeds belangrijker het onderhoudsgeld goed te besteden. Gelukkig dat veel werk wordt verricht door vrijwillige molenaars. Toch blijkt het voor velen nog moeilijk om de f 3000,- onderhoudssubsidie volledig te benutten. Vaak is dit om organisatorische redenen het geval. Probeer daarom met de eigenaar van de molen tot goed overleg te komen, vooral tegen het einde van het jaar. De eigenaar van de molen moet de formulieren snel opsturen; dan komt het onderhoudsgeld ook sneller terug.

De Provinciale molenboeken worden steeds duurder en het wordt bijna onmogelijk deze boeken allemaal aan te schaffen. Wie zou willen meehelpen aan een losbladige moleninventarisatie? Per molen zal dan één bladzijde worden ingeruimd, waarop de betreffende gegevens zullen komen te staan. Het idee is dan, dat het mogelijk wordt om een abonnement op dit losbladige systeem te nemen.

J. Tigelaar klaagt over het feit, dat Drentse monumentenwachters molens testen buiten de molenaars om. Zij gaan hun eigen gang en er wordt getwijfeld aan hun deskundigheid. Wat zijn de bevoegdheden van de monumentenwachters? Hebben zij geen vertrouwen in vrijwillige molenaars? De voorzitter heeft nog nooit klachten vernomen rond deze organisatie, maar vindt wel dat naar aanleiding van dit verhaal de samenwerking sterk verbeterd zou moeten worden.

Het ochtendgedeelte van de vergadering wordt in de middag (13.10 uur) afgesloten.

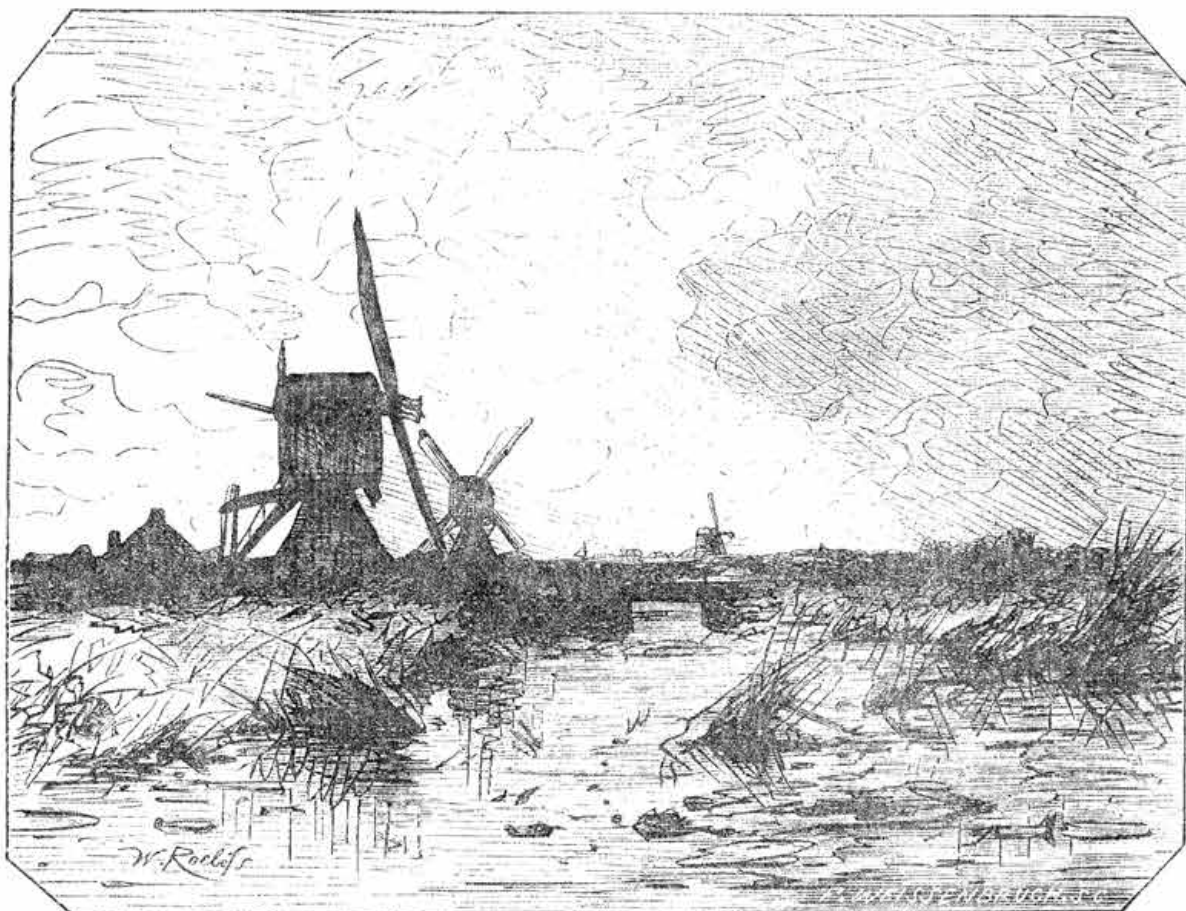
Voor het middagedeelte stonden enkele interessante films op het programma en ook een bijdrage van de contactcommissie Overijssel.

De vertoning van de aangekondigde film uit de Verenigde Staten kon vanwege de slechte kwaliteit helaas niet doorgaan. Bij het inleggen van de film over de verplaatsing van de Krimstermolen in Groningen bleek, dat de projector weigerde de film op de lussen te transporteren, zodat ook dit (omvangrijke) programmaonderdeel moest komen te vervallen. Gelukkig had Eric Zwijnenberg nog twee films meegenomen, zodat die nog vertoond konden worden.

Bovendien had de contactcommissie Overijssel nog een bijdrage. Zij kondigde een rapport aan over bedrijfsveiligheid op molens. De leden konden op deze uitgave inschrijven.

Bart Slooten was zo vriendelijk om de presentielijst bij te houden en hij kwam op het volgende uit: Groningen : 2, Friesland: 8, Drente: 5, Overijssel: 13, Gelderland: 9, Utrecht : 4, Noord-Holland: 22, Zuid-Holland: 14, Zeeland: 0, Noord Brabant: 9, Limburg: 1, Openbaar Lichaam Z.I.J.P. : 1, België: 1.
Totaal 89 personen.

D.J. Braay, secretaris

WATERMOLENS.

Teekening van W. ROELOFS; gravure van P. WEISSENBROUCH.

Roelofs kent Holland zooals slechts weinigen gegeven is. Hij weet poëzie te vinden in de stijfste watermolens en de centonigste waterplassen. Met hem droomen wij van den eenwen langen strijd tusschen den landzaat en het land dat wij bewonen, een strijd die zelden tot vollen vrede voerde, dan waar het water week voor de wetenschap. Doch niet overal is dit mogelijk en niet overal gewenscht. Het belang van den zuivelboer vordert hier en ginds het behoud

van plassen en poelen, en liever dan ze dicht te gooien, bekampt hij jaar in jaar uit hun overmacht en overmond met zijn molens.

Zoo dient het eigenbelang soms de kunst. Welk een ramp toch voor Roelofs en zijne geestverwanten, indien de laatste plas met den laatsten watermolen eens werd opgeruimd, en welk een ramp voor de vaderlandsehe kunst en kunstvrienden!

(Aandacht voor molens
in ..... 1898)

Contactcommissie MIDDEN- en OOST BRABANT

In Brabant werd het Gilde jarenlang vertegenwoordigd door contactman Jan Wengelaar.

Nij hij opgevolgd is door een contactcommissie, willen wij hem namens alle vrijwilligers bedanken voor het vele werk, dat hij in de afgelopen periode als contactpersoon verricht heeft.

Door zijn spontane manier van werken en zijn geweldige inzet, heeft hij vele vrienden gemaakt in de molenwereld. Altijd staat hij met raad en daad klaar, wat ook de molens vaak ten goede is gekomen.

Bij veel molens waren de door Jan geïnitieerde activiteiten zelfs het begin van een nieuw leven.

Bij een bedanken van Jan Wengelaar mag natuurlijk ook zijn rechterhand, Harriette v.d. Kamp niet vergeten worden.

Dus nogmaals Jan en Harriette, hartelijk bedankt en tot ziens op de molen.

Namens de contactcommissie

Jan van Woezik.

WERKEN MET TOUW EN ZEILDOEK

Onder deze titel organiseert de contactcommissie Midden- en Oost Brabant een werkvond ten huize van zeilmakerij v. Neerven in Oss.

De avond is vooral bedoeld voor vrijwilligers uit het werkgebied van de contactcommissie, maar ook gilde-leden uit andere windstreken zijn natuurlijk welkom.

De avond wordt gehouden op DINSDAG 30 MAART 1982, AANVANG 20.00 uur.

Adres : Zeilmakerij van Neerven
Driek van Erpstraat 1 (vlak bij de grote kerk)
Oss.

BERICHTEN VOOR VERZAMELAARS ONDER DE GILDE-LEDEN

Series zwart/wit molenfoto's op briefkaartformaat

Gedurende een reeks van jaren heeft de inmiddels gerenommeerde molenfotograaf J.A. van Krimpen honderden foto's van bestaande wind- en later ook watermolens gemaakt en in series van 10 uitgegeven, speciaal ten behoeve van de verzamelaars van dergelijke afbeeldingen.

Nu de heer Van Krimpen wegens drukke werkzaamheden niet meer in de gelegenheid is de uitgave van nieuwe series te verzorgen, is de voor onze lezers ook niet onbekende heer J.L.J. Tersteeg van plan deze traditie voort te zetten, zij het met een wat geringere frequentie van 1 à 2 maal per jaar een serie van 10. Dit zal dan molens betreffen, die de laatste jaren ingrijpend gerestaureerd zijn of zelfs nieuw gebouwd.

De Kosten van zo'n serie van 10 kaarten zullen inclusief verzendkosten f 11,-- bedragen. Daar een en ander alleen te realiseren is wanneer er minimaal 100 series worden verkocht, wordt de geïnteresseerde verzamelaars dringend verzocht zich zo spoedig mogelijk per briefkaart als belangstellende op te geven bij de heer J.L.J. Tersteeg, Bolkruid 139, 3068 DL Rotterdam.
T.z.t. krijgt men dan bericht hoe de nieuwe series (bij vooruitbetaling) kunnen worden besteld.

Na een lange tijd komt hier weer eens een overzicht van de biotoopwacht. Het biotoopwachtersnet heeft zich inmiddels tot ruim 90 rayons uitgebreid, dus op dit punt was het : 'gêen bericht -- goed bericht'

De wachters worden, zoals steeds, wekelijks voorzien van de aankondigingen bestemmingsplannen van de gemeenten in hun resp. rayons, welke voor hen als richtlijnen dienen bij het bewaken van de biotoop rond molens bij bedreiging door bouwwerken, terwijl zij de strijd tegen de ingroeiing meer geïmproviseerd plegen te voeren.

Nog altijd is het bewaken van molenbiotopen een broodnodig aspect van het molenbehoud, hetgeen ook wel in meer en meer kringen wordt ingezien, althans theoretisch. In de praktijk blijken velen deze gedachten vergeten te zijn, wanneer hun oordeel in concrete gevallen gevraagd wordt op dit punt.

En zo gaat er dan ook nog mēer dan genoeg mis in ons land en blijft belangstelling voor - en medewerking aan - de biotoopbescherming dringend geboden. Juist de laatste maanden hebben zich tot onze blijde verrassing een 10-tal nieuwe biotoopwachters voor vakante rayons gemeld en hun namen staan reeds in de onderstaande lijst.

Maar er blijft behoefte aan vrijwillige molenaars of andere Gilde-leden of plaatselijke molenvrienden uit stichtingen en verenigingen, die aan dit alles willen meewerken, door b.v. hun diensten aan de bestaande biotoopwachter in hun woonrayon aan te bieden, b.v. voor een bepaalde molen of gemeente met molens. Sommige biotoopwachters zal dergelijke hulp zēer welkom zijn en wie weet, leidt een dergelijk aanbod op den duur tot splitsing van het rayon in mēer en kleinere rayons, die zelf vanuit het bestemmingsplannen-verzendadres bevoorrad kunnen worden.

Enkele rayons verdienen hier wel een aparte vermelding :

NOORD-OVERIJSSSEL, SALLAND en TWENTE. Deze drie aparte en zeer grote rayons worden alle door Zwollenaren bediend, die dus wel erg excentrisch wonen. Hoewel hier geen sprake is van gebrek aan 'officiële' biotoopwachters, zouden hier, vooral in Twente, hulp-biotoopwachters zeer welkom kunnen zijn. Men versta zich met de biotoopwachters, te vinden in onderstaande lijst.

AMSTERDAM-NOORD zou zich voor zijn (enige) molen (d'Admiraal) best een eigen biotoopwachter kunnen permitteren. Men melde zich hiervoor bij E. Smit.

MIDDEN NOORD-HOLLAND. De bestaande biotoopwachter (R. Wolfswinkel) zou graag het noordelijk deel van zijn rayon aan een ander overdoen. Wie zou b.v. de gemeenten Opmeer, Obdam en Heerhugowaard willen overnemen? Meldingen graag bij E. Smit.

ALPHEN A/D RIJN, een gemeente met veel molens, waaronder b.v. de beroemde Aarlanderveense viergang, zou allang eigenlijk een eigen biotoopwachter moeten hebben. Gerard Ottevanger (zie hieronder : Schieland & Alphen) neemt deze gemeente al geruime tijd waar, maar zou het zeer toejuichen, als liefhebbers voor Alphen zich bij hem zouden melden !

ALBLASSERWAARD & VIJFHEERENLANDEN (zonder Alblasserdam en Nieuw-Lekkerland). Dit is een veel te groot rayon voor één man. Die ene man, A. v.d. Graaf, zal dan ook een zucht van verlichting slaken, als er b.v. zich iemand aanmeldde voor de Vijfheerenlanden (gemeenten Hei- en Boeicop, Leerdam en Lexmond), en/of voor Gorinchem, Schelluinen en Arkel. De liefhebber stelle zich hiervoor in verbinding met A. v.d. Graaf of E. Smit.

WALCHEREN!. Behalve voor de gemeenten Middelburg en Domburg mist dit eiland een biotoopwachter, die voor de rest van dit gebied broodnodig is. Aanmeldingen gaarne bij E. Smit.

WEST-BRABANT. Een enorm groot rayon, dat vroeger twee biotoopwachters telde, wordt nu al weer geruime tijd bediend door één, nl. G.J.I. Sprenger. Wie wil hier helpen dit rayon na te lopen, resp. er een deel van zou willen hebben, melde zich bij de heer Sprenger of bij E. Smit.

Het beschermen van molenbiotopen is even belangrijk als tijdig onderhoud en restauraties, maar ..... kost veel minder !
Vandaar, dat onze tijd wellicht een uitgelezen tijd zou kunnen worden voor juist dit werk .....

VERZENDADRES BESTEMMINGSPLANNEN-AANKONDIGINGEN : E. Smit
Acacialaan 41
1521 EK Wormerveer
Tel. : 075 - 283123

=====

LIJST VAN MOLENBIOTOOPWACHTERS, bijgewerkt per 1 februari 1982

- GRONINGEN-OOST Gemeenten : Bellingwedde, Finsterwolde, Nieuwe Pekela, Oude Pekela, Oosterbroek, Scheemda, Vlagtwedde en Winschoten (8).
B. Oomkens, Vondellaan 6, Winschoten. Tel. 05970 - 4269
- REST VAN DE PROVINCIE GRONINGEN :
B. Dijk, Molen 'Aeolus', Aduarderdiep 3, Aduard post Ezinge.
Tel. 05903 - 1722.
- NOORD-FRIESLAND Gemeenten: Barradeel, Het Bildt, Ferwerderadeel, West-Dongeradeel, Ameland.
G. v.d. Beek, Lage Heerenweg 108, Marrum. (Fr)
- ZUID-OOST FRIESLAND Gemeenten: Smallingerland, Opsterland, Heerenveen, Weststellingwerf, Ooststellingwerf
P. Hofkamp, Tjaerdlân 8, Bakkeveen. Tel. 05169 - 415
- NOORDELIJK MIDDEN-FRIESLAND Gemeenten: Franeker, Franekeradeel, Leeuwarden, Leeuwarderadeel, Menaldumadeel.
W.A. Hofkamp, S. de Zeestrjitte 5, Deinum. Tel. 05107 - 1607
- ZUIDELIJK MIDDEN-FRIESLAND Gemeenten: Doniawerstal, Haskerland, Idaarderadeel, Utingeradeel, Rauwerderhem.
Mevr. J.W. Wildervanck-van 't Eind, Jousterweg 4, Haskerhorne
Tel. 05138 - 3000.
- NOORD-OOST FRIESLAND Gemeenten : Dokkum, Oost-Dongeradeel, Kollumerland & Nieuw Kruisland, Achtkarspelen, Tietjerksteradeel, Dantumadeel.
J. van Tilburg, Vleeschmarkt 53, Dokkum. Tel. 05190 - 2769
- ZUID-WEST FRIESLAND Gemeenten: Wymbritzeradeel, Sneek, IJlst, Sloten, Hindeloopen, Gaasterland, Lemsterland, Hemelumer Oldeferd.
H.J.C. v.d. Woude, Galamagracht 21 A, IJlst. Tel. 05155 - 1403.
- WESTELIJK FRIESLAND Gemeenten: Bolsward, Workum, Harlingen, Baarderadeel, Hennaarderadeel, Wonseradeel, Terschelling.
L.J. Sierkstra, Arumerweg 95, Witmarsum. Tel. 05175 - 1251
- NOORD-DRENTE Gemeenten: Norg, Peize, Roden, Rolde, Gasselte, Gieten, Vries Zuidlaren.
A. de Beer, Hunzelaan 5, Gasselternijeven. Tel. 05999 - 2563
- ZUIDOOST-DRENTE Gemeenten: Emmen, Coevorden, Dalen, Zweeloo, Sleen
J. Tigelaar, Peelstraat 55, Erica. Tel. 05914 - 2492
- ZUIDWEST-DRENTE Gemeenten: Diever, Vledder, Havelte, Ruinen, Nijeveen, Hoogeveen, De Wijk, Beilen, Zuidwolde.
A. van Uffelen, Valkenlaan 8, Hoogeveen. Tel. 05208 - 71991.

NOORD-OVERIJSSSEL Gemeenten: Hasselt, Oldemarkt, Steenwijk, Brederwiede, Staphorst, Avereest, Dalfsen, Ommen, Hardenberg, Gramsbergen
Drs. C. J. Bos, Volkerak 38, Zwolle

SALLAND Gemeenten: Kampen, Zwolle, Raalte, Holten, Diepenveen-Bathmen, Olst, Wijhe, IJsselmuiden, Deventer
H.H. Gassenaar, Irenestraat 2, Zwolle. Tel. 05200 - 16387

TWENTE (zonder Gemeenten: Almelo, Hengelo, Enschede, Vriezenveen, Ootmarsum, Goor en Haaksbergen) Denekamp, Hellendoorn, Weerselo, Tubbergen, Diepenheim, Rijssen
W.L.S. Buchta, Noord 68, Zwolle

GOOR en HAAKSBERGEN Gemeenten: Goor, Haaksbergen, Eibergen, Neede, Lochem, EN ACHTERHOEK Laren, Borculo
NOORD-OOST A.W. Verheyen, Fazantstraat 41, Haaksbergen. Tel. 05427 - 4617

ACHTERHOEK ZUID-OOST Gemeenten: Lichtenvoorde, Gendringen, Aalten, Dinxperlo, Winterswijk, Wisch
A.G.J. Esman, Gladiolenstraat 15, Eibergen. Tel. 05454 - 1994

ACHTERHOEK NOORD-WEST Gemeenten: Vorden, Ruurlo, Zelhem, Steenderen
O.P. Koch, Lindeseweg 20, Vorden. Tel. 05752 - 6821

WARNSVELD D.J. Abelskamp, Laan 1940-45 no. 2, Warnsveld. Tel. 05750 - 25068

LIJMERS Gemeenten: Doetinchem, Hummelo & Keppel, Angerlo, Duiven Zevenaar, Bergh, Didam, Wehl
E.W.J. Bosch, Panovenweg 6, Zevenaar

NOORD-VELUWE Gemeenten: Putten, Ermelo, Elburg, Oldebroek, Hattum, Heerde (Veessen), Epe (Oene)
H. Zandbergen, van Noortlaan 38, Harderwijk. Tel. 03410 - 15300

MIDDEN-VELUWE Gemeenten: Nijkerk, Apeldoorn, Voorst
J. Smit, Arendshorst 29, Ede. Tel. 08380 - 12602

WAGENINGEN H. Dobbe, Harnjesweg 56, Wageningen. Tel. 08370 - 18120

LIENDEN H. Smulders, Korte Kampen 11, Rhenen. Tel. 08376 - 4794

VALBURG F. Wille, Dr. A.R. Holstraat 5, Zetten-Betuwe. Tel. 08880 - 2617

EDE & BARNEVELD F. Klein Tank, Rienderstein 9, Ede (Gld). Tel. 08380 - 39477

CULEMBORG & MAURIK H. de Kock, Bachlaan 28, Culemborg. Tel. 03450 - 7301

Plaatsen:
GELDERMALSEN, BUREN, VARIK, ZOELLEN, WADENOYEN
D. Veenstra, Wadenoyenlaan 417, Tiel. Tel. 03440 - 4293

Plaatsen:
BEESD, DEIL - ENSPIJK, HURWENEN, MAASDRIEL
J. Knegt, Achterste Molen, Zeek 6, Hellouw (Betuwe)

ARNHEM Vrienden v.d. Gelderse Molen, Klarendalseweg 82, Arnhem
Tel. 08334 - 1077

RIJK VAN NIJMEGEN Gemeenten: Nijmegen, Wychen, Heumen, Beuningen Overasselt, Groesbeek, Ubbergen
E. v.d. Woude, Maanstraat 61, Nijmegen. Tel. 080 - 770725

LAND VAN MAAS EN WAAL Gemeenten: Appelterm, Bergharen, Druten, Wamel, Heerwaarden, Dreumel, Batenburg, Ewijk
A.H.M. Hoogstraten, Irenestraat 26, Druten. Tel. 08870 - 2522

Plaatsen:
WAARDENBURG, HAAFTEN, NEDERHEMERT, ZUILICHEM, HELLOUW
Jb. Verwey, Molenstraat 17, Zuilichem. Tel. 04187 - 1508

- UTRECHT-WEST & WOERDEN Gemeenten: Abcoude (zonder Baambrugge), Breukelen, Kockengen, Loenen, Lopik, Montfoort, Wilnis, Woerden, Harmelen
K.M. Dolman, Kastanjelaan 4, Harmelen. Tel. 03483 - 2122
- UTRECHT-OOST Gemeenten: Amerongen, Wijk bij Duurstede, Rhenen, Utrecht, Maarssen, Veenendaal
H.A. v.d. Hoef, Secr.de Jonglaan 34, Bunnik. Tel. 03405 - 3125
- MAARTENSDIJK (U) Dorpen Groenekan en Westbroek
T. Oosterhuis, Hondsdraf 17, Maartensdijk. Tel. 03461 - 2911
- NIEUWEGEIN & KRIMPENERWAARD Gemeenten: Nieuwegein, Bergambacht, Vlist, Schoonhoven
H. Star, Zinniastraat 46, Vreeswijk-Nieuwegein
- NIGTEVECHT & HET GOOI Plaatsen: Muiden, Naarden, Ankeveen, Kortenhoef, Nederhorst den Berg, Laren, Weesp, Nigtevecht
W. Pfeiffer, Dorpsstraat 160, Nigtevecht.
- Plaatsen:
BAAMBRUGGE, AMSTELVEEN, OUDERKERK, AMSTERDAM
R.A. Gommers, Molen 'Het Hoog- en Groenland',
Rijksstraatweg 2, Baambrugge. Tel. 02949 - 1932
- LANDSMEER & EDAM J.G. Kemper, Molengouw 2 - Molen, Edam. Tel. 02993 - 72298
- HAARLEMMERMEER, AALSMEER, RIJNSATERWOUDE
D. Prins, Olympiastraat 23, Rijsenhout-Aalsmeer.
Tel. 02977 - 20187
- HAARLEM, HAARLEMMERLIEDE & SPAARNWOUDE, VELSEN
C.W. van Dijk, Helsinkistraat 6, Haarlem. Tel. 023 - 337127
- ZAANSTREEK & PURMEREND E. Smit, Acacialaan 41, Wormerveer. Tel. 075 - 283123
- UITGEEST G. de Vries, Limmerweg 4, Uitgeest. Tel. 02513 - 12166
- AKERSLOOT P. Huygens, Buurtweg 29, Akersloot. Tel. 02513 - 12746
- EGMOND E. Zwijnenberg, Nic. Beetskade 40, Alkmaar. Tel. 072 - 125682
- MIDDEN NOORD-HOLLAND Gemeenten: Heerhugowaard, (Rustenburg, Veenhuizen), Obdam (incl. Hensbroek), Schermer (incl. Otter en Havik), Beemster, Opmeer, (Aartswoud, Spanbroek, Hoogwoud)
R. Wolfswinkel, Dorpsstraat 38, Oterleek. Tel. 02207 - 13704
- ALKMAAR & OMSTREKEN Gemeenten: Alkmaar, Bergen, Schoorl, Warmenhuizen, Broek in Waterland, Heiloo, St.Pancras
Alkmaarse Molen Vereniging, Postbus 125, Bergen N.H.
- WEST-FRIESLAND Gemeenten: Stede Broec (Bovenkarspel), Venhuizen (Schellinkhout, Wijdenes), Drechterland (Wester-Blokker)
J. Boonstra, Bartigonstraat 1, Bovenkarspel. Tel. 02285 - 2215
- WERVERSHOOF A. Peereboom, Floralaan 102, Wervershoof. Tel. 02288 - 2720
- ENKHUIZEN, HARENKARSPER, NIEDORP
Mevr. J.W. Pieffers-Hollmann, Roerdompstraat 18, Enkhuzen
Tel. 02280 - 7201
- BARSINGERHORN (Wieringerwaard), WIERINGEN, TEXEL
C. Boutkan, Fregatstraat 62, Den Helder. Tel. 02230 - 32662
- ZIJPE & ST.MAARTEN Mevr. A. Heere, Korte Belkmerweg 10, 't Zandt N.H.
K. Zaal, van der Lijnstraat 30, Alkmaar. Tel. 072 - 115837
- LISSE, NOORDWIJK, NOORDWIJKERHOUT
Ir. J.H. v.d. Veek, Kanaalstraat 208, Lisse
- LEIDEN, OEGSTGEEST, WARMOND
H. Waalewijn, Ruige Hoek 15, Burgerveen (Haarlemmermeer)
Tel. 01721 - 8658

ALKEMADE, ZOETERWOUDE, KATWIJK, VOORSCHOTEN, WASSENAAR
D.W.J.M. Jansen, Postbus 29, Zoeterwoude, Tel. 079 - 272285

BODEGRAVEN, GOUDA, REEUWIJK, HAASTRECHT, DRIEBRUGGEN
Ir. C.J. Pluygers, Treebord 28, Reeuwijk, Tel. 01829 - 2900

WESTLAND-NOORD Gemeenten: Den Haag, Rijswijk, Voorburg, Leidschendam, Nootdorp
 Delft, Wateringen, Schipluiden
J.A.M. Spruit, Geerweg 1, Nootdorp, Tel. 01731 - 9376

SCHIELAND & ALPHEN AAN DE RIJN Gemeenten: Alphen a.d. Rijn, Zevenhuizen, Benthuizen,
 Berkel & Rodenrijs, Zoetermeer.
G. Ottevanger, Molenviergang no. 4, Zevenhuizen Tel. 01802 - 2502

SCHIEDAM F. Kroon, Mgr. Nolenslaan 457, Schiedam, Tel. 010 - 700125

WESTLAND-ZUID Gemeenten: Rotterdam (alleen Hoek van Holland), Vlaardingen,
 Maassluis, Maasland, Rozenburg, Monster, 's Gravenzande
Drs. G.J.W. van Bussel, A. van Schendelplein 77, Delft.
 Tel. 015 - 571069

ROTTERDAM (zonder Hoek van Holland), RIDDERKERK, HEERJANS DAM, DORDRECHT,
 LEIDERDORP, HAZERSWOUDE, KOUDEKERK A.D. RIJN, WOUBRUGGE
F.J. Gundlach, Leidsestraatweg 15 - Flat 419, Den Haag

ALBLASSERWAARD & VIJFHEERENLANDEN (zonder Alblasserdam en Nieuw-Lekkerland)
A. v.d. Graaf, Heulkamp 25, Langerak, Tel. 01843 - 1316

ALBLASSERDAM & NIEUW-LEKKERLAND
C. Noorlander, Jan van Arkelstraat 38, Nieuw Lekkerland

VOORNE-PUTTEN C.J. de Looze, Margrietstraat 6, Spijkenisse Tel. 01880 - 12071

HOEKSE WAARD (Zonder Zuid Beijerland)
J.A.M. Hogenboom, Dokwerkerlaan 35, Oud-Beijerland Tel. 01860 - 3534

ZUID BEIJERLAND M.P. Hunink, Molendijk 25, Zuid-Beijerland, Tel. 01866 - 2127

GOEREE-OVERFLAKKEE P. Lodder, Van Gorcumstraat 47, Sommelsdijk

SCHOUWEN-DUIVELAND A. Flikweert, Erling Steenstraat 19, Nieuwerkerk (Sch.D.)

THOLEN & ST. PHILIPSLAND O. Huiskamp, Beatrixstraat 21, Stad Tholen, Tel. 01660 - 2187

WALCHEREN (Zonder Middelburg en Domburg)
 VAKANT. (Wordt waargenomen door J. Hoefkens, zie Domburg)

MIDDELBURG Mevr. P. van Leyen, Weidezicht 52, Goes

DOMBURG Joh. Hoefkens, Veerseweg 75, Middelburg, Tel. 01180 - 11965

GOES A.L. Boonman, Paardeweg 1, Goes Tel. 01100 - 14843

BORSELE H. Heuseveldt, Korteweg 6, Driewegen (Zd. Beveland)
 Tel. 01195 - 365

KAPELLE P.C. van Willegen, Westkanaaldijk 79, Wemeldinge

REIMERSWAAL J. Wagenaar, Plasseweg 9, Waarde (Zd. Beveland)

ZEEUWS-VLAANDEREN WEST Gemeenten: Oostburg, Sluis en Terneuzen
J.J. van Luyck, Mariastraat 40, Cadzand

ZEEUWS-VLAANDEREN OOST Gemeenten: Hontenisse, Hulst
A. van Jole, Fred. Hendrikstraat 75, Kuitaart

LAND VAN ALTENA & HEUSDEN	Gemeenten: Heusden, Dussen, Aalburg, Woudrichem, Werkendam <u>C.C. Fitters</u> , Nieuwkuijksestraat 134, Nieuwkuijk Tel. 04108 - 3719
WEST-BRABANT	Gemeenten: Willemstad, Terheijden, Hooge- en Lage Zwaluwe, Steenbergen, Nw. Vossemeer, Halsteren, Bergen op Zoom, Huybergen, Rucphen, Hoeven, Etten-Leur, Roosendaal, Nispen, Wouw, Zundert <u>G.J.I. Sprenger</u> , Handekenskruid 30, Huijbergen. Tel. 01644 - 864
MIDDEN-BRABANT NOORD	Gemeenten: Made & Drimmelen, Dongen, Drunen, Loon op Zand, Oosterhout, Raamsdonk, Sprang-Capelle, Vlijmen <u>W. Westerwoudt</u> , Klein Brabant 162, Vught
MIDDEN-BRABANT ZUID	Gemeenten: Oisterwijk, Oirschot, Goirle, Hilvarenbeek, Nieuw-Ginneken, Moergestel, Vessem <u>J. Wengelaar</u> , Rietveldlaan 9, Eindhoven. Tel. 040 - 447482
BRABANT MIDDEN- ZUID	Gemeenten: Eindhoven, Veldhoven, Bergeyk, Waalre, Hoogeloon, Luyksgestel <u>P.J. v.d. Winkel</u> , Van Vorststraat 37, Eindhoven. Tel. 040 - 430113
ZUIDOOST-BRABANT	Gemeenten: Asten, Budel, Deurne, Bakel, Someren, Valkenswaard Mierlo, Nuenen, Heeze, Geldrop <u>J.G.M. Coppens</u> , Molenhuisweg 4, Vlierden-Deurne. Tel. 04930 - 4300
OSS & OMGEVING	Gemeenten: Oss, Nistelrode, Geffen, Gemert, Ravesteyn, Rosmalen Schijndel, St. Michielsgestel, Uden, Zeeland, Lieshout, Lith Boekel, Megen-haren, Macharen <u>P.P.C. Wagemakers</u> , Dorpsstraat 54 A, Geffen. Tel. 04102 - 2198
NOORDOOST-BRABANT & NOORD-LIMBURG	Gemeenten: Beers, Boxmeer, Cuyk, Haps, Mill & St. Hubert, Schaijk, Wanroy, Oploo, St. Antonis & Ledeacker ---- Arcen & Velden, Bergen (L), Gennep, Horst, Mook & Middelaar, Ottersum, Venray <u>A.N. Wortman</u> , Dennenlaan 9, Heijen (L) Tel. 08851 - 3064
MIDDEN-LIMBURG WEST	Gemeenten: Weert, Nederweert, Stramproy, Grathem, Grevenbicht, Roggel, Heel & Panheel, Heythuijzen, Baexem <u>G.M.W. Fijen</u> , Postbus 2734, Nederweert. Tel. 04951 - 32278
MIDDEN-LIMBURG OOST	Gemeenten: Beesel, Roermond, Maasbree, Kessel, Neer, Haelen, Horn, Beegden, St. Odiliënberg, Vlodrop <u>Mr. J. Derckx</u> , St. Jorisstraat 38, Beesel. Tel. 04704 - 1390
ZUID-LIMBURG	Gemeenten: Geleen, Sittard, Maastricht, Meerssen, Valkenburg - Houthem, Nuth, Oirsbeek, Heerlen, Beek, Berg & Terblijt, Born, Elsloo, Eysden, Geulle, Gronsveld, Gulpen, Kerkrade, Munstergeleen, Nieuwstadt, Schaesberg, Simpelveld, Stenaken, Spaubeek, Stevensweert, Susteren, Urmond, Vaals, Voerendaal Wittem, Wijlre <u>J. Meessen</u> , De Vossekuil 236, Heerlen. Tel. 045 - 419804

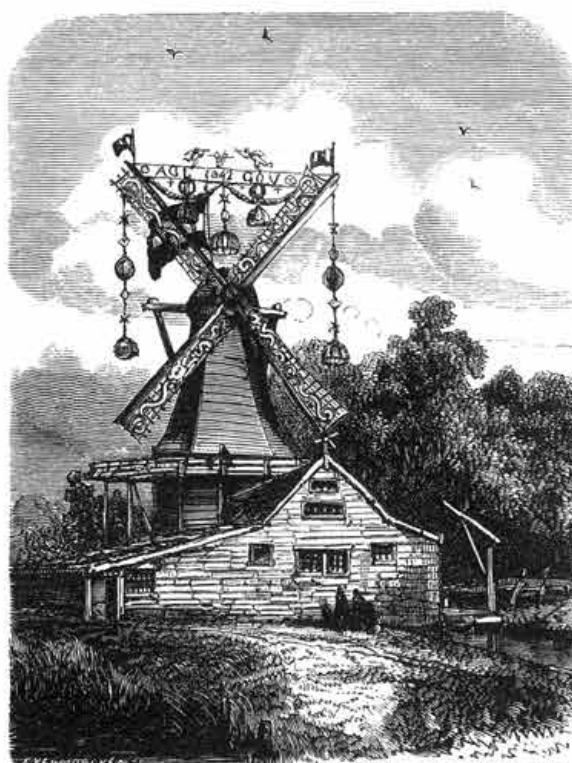
DE GILDEBRIEF

MEDEDELINGENBLAD
VAN HET GILDE VAN
VRIJWILLIGE MOLENAARS

DE GILDEBRIEF VERSCHIJNT
4 X PER JAAR. DE OPLAGE
IS 1100 EXEMPLAREN
REDACTIE: G.J. POWW

SECRETARIAAT:
HET GILDE VAN VRIJWILLIGE
MOLENAARS, POSTBUS 1372
1500 AJ ZAANDAM

POSTGIRO 2144780 T.N.V.
HET GILDE VAN VRIJWILLIGE
MOLENAARS TE NAARDEN

Versierde molen aan de Zaan.

(1883)

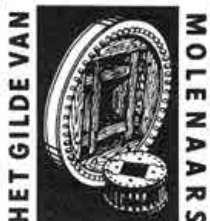
BIOTOOPWACHT : E. SMIT, ACACIALAAN 41, 1521 EK WORMERVEER
TEL. 075 - 283123

GILDE-VERZEKERINGEN : E. ZWIJNENBERG, NIC. BEETSKADE 40, 1817 EB
ALKMAAR. TEL. 072 - 125682

BLIKSEMAFLEIDERCONTROLE : N.J. VAN WEELDEN, JAC. VAN BEIERENLAAN 19
2613 HV DELFT. TEL.: 015 - 135958

LEDENADMINISTRATIE : MEVR. E.N. POWW-SCHIPPER, ZWARTEWEG 70,
1412 GE NAARDEN. TEL. 02159 - 45428

VRIJWILLIGE

HET GILDE VAN VRIJWILLIGE MOLENAARS

VRIJWILLIGE

HET GILDE VAN

MOLENAARS